

CHOROBY ZAKAŻNE I INWAZYJNE

HENRYK OBERFELD

Warszawa

XXXV Sesja Generalna Międzynarodowego Urzędu Epizooacji

W dniach od 22 do 27 maja 1967 roku odbyła się w Paryżu XXXV Sesja Generalna Międzynarodowego Urzędu Epizooacji.

W Sesji wzięło udział 160 delegatów oraz osób wygłaszających referaty i doniesienia z 85 krajów członkowskich, 3 głównych referentów, członkowie prezydium 9 stałych komisji specjalistycznych oraz 4 stałych komisji regionalnych (kontynentalnych) MUE. W Sesji brali również udział przedstawiciele USA, Organizacji Wyżywienia i Rolnictwa (FAO), Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), Organizacji Zjednoczonej Afryki, (Międzafrykańskie Biuro Zdrowia Zwierząt), Wspólnego Rynku, Światowego Stowarzyszenia Opieki nad Zwierzętami, oraz Międzynarodowego Stowarzyszenia Transportu Lotniczego.

W uroczystym otwarciu Sesji, którego dokonał Prezydent MUE dr *Carlos Ruiz Martinez*, wzięł udział francuski Minister Rolnictwa Pan *Edgar Faure*. W swym przemówieniu Minister wyraził swe uznanie dla działalności Urzędu Epizooacji, który solidarnie współpracuje w zwalczaniu chorób zaraźliwych zwierząt ze służbami weterynaryjnymi krajów członkowskich. Podkreślił on również ekonomiczną rolę Urzędu, który przyczynia się do zapobiegania katastrofom epizootycznym i zmniejszania strat powodowanych przez zaraźliwe choroby zwierzęce.

Końcowa część pierwszego posiedzenia poświęcona była 40-leciu Międzynarodowego Urzędu Epizooacji, którego pierwsza Sesja Generalna odbyła się w marcu 1927 roku. W czasie tej uroczystości obecni byli: przedstawiciel Ministerstwa Spraw Zagranicznych Francji, Dyrektor i wyżsi pracownicy naukowcy Instytutu Pasteura w Paryżu, Inspektor Generalny Wyższych Szkół Weterynaryjnych oraz dyrektor Wyższej Szkoły Weterynaryjnej w Alfort.

Z okazji 40-lecia MUE wygłosił przemówienie dr *C. Ruiz Martinez* oraz w imieniu Stałych Komisji — dr *R. Willems* — przewodniczący Komisji Pryszczycowej MUE. W czasie uroczystości tytuł Honorowego Prezydenta otrzymał dr *R. Duhaut* — dawny Prezydent MUE.

W czasie Sesji w ciągu dalszych posiedzeń zostały rozpatrzone i przedyskutowane:

— referat sprawozdawczy Dyrektora Urzędu — dr *R. Vittoz* — na temat działalności naukowej i technicznej Urzędu za okres od maja 1966 do maja 1967 roku. W referacie omówiono epizootologię i profilaktykę 15 chorób podlegających obowiązkowi zgłaszania, znajdujących się na liście A Urzędu Epizooacji, wykonane i będące w toku prace naukowo-badawcze, program walki z wielu niebezpiecznymi aktualnie chorobami oraz program współpracy służb weterynaryjnych krajów członkowskich w różnych regionach epizootycznych świata. Poza tym w referacie omówiony został postęp w pracach nad przepisami sanitarno-weterynaryjnymi dotyczącymi nadzoru

nad międzynarodową wymianą zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego;

— drugie wydanie projektu międzynarodowych przepisów sanitarno-weterynaryjnych: tom I — definicje — wyjaśnienia i informacje epizootologiczne — organizacja sanitarno-weterynaryjna — środki i formalności sanitarno-weterynaryjne; tom II — wytyczne dotyczące każdej z chorób podlegających obowiązkowi zgłaszania z listy A oraz brucelozy i gruźlicy. Projekty tych przepisów przedstawione zostały przez dr *H. Gasse* — Wiceprzewodniczącego Stałej Komisji Studiów nad Przepisami Weterynaryjnymi i dr *L. Blajan* (Francja) — Sekretarza tejże Komisji.

— 10 referatów na temat epizootologii, diagnostyki i walki z leptospirozą bydła — głównym referentem tego zagadnienia był Prof. *E. Wiesman* (Szwajcaria);

— 8 referatów na temat białaczki bydła — tę część posiedzenia prowadził główny referent — dr *H. J. Bendixen* (Dania);

— 13 referatów na temat epidemiologii, epizootologii i zwalczania salmoneloz bydła, koni i świń. Głównym referentem zagadnienia był Prof. *B. Castagnoli* (Włochy);

— 19 referatów i 51 dokumentów statystycznych z 70 krajów członkowskich dotyczących sytuacji epizootycznej oraz metod profilaktyki stosowanych w tych krajach;

1 komunikat na temat etiologii i epizootologii wirusowego zapalenia płuc u prosiąt;

— 2 komunikaty dotyczące etiologii i epizootologii wirusowego zapalenia płuc u owiec;

— 12 komunikatów dotyczących ekonomiki, metod walki z pryszczycą, pomorem świń, gruźlicą bydła i brucelozą zwierząt;

— 16 różnych komunikatów odnoszących się w szczególności do pomoru koni.

Poza posiedzeniami plenarnymi, w czasie Sesji odbyło się wiele posiedzeń Stałych Komisji Specjalistycznych:

— posiedzenie Stałej Komisji Przepisów Sanitarno-Weterynaryjnych w zakresie importu i eksportu zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego. Poświęcone ono było metodycznemu przestudiowaniu projektu międzynarodowych przepisów sanitarno-weterynaryjnych;

— wspólne posiedzenie — pod przewodnictwem dr *H. Jacotot* — Stałej Komisji Badań nad Przetrawnością Wirusów w Mięsie oraz Stałej Komisji Badań nad Afrykańskim Pomorem Świń;

— posiedzenie — pod przewodnictwem dr *R. Willems* — Stałej Komisji Pryszczycowej;

— posiedzenie Stałej Komisji Patologii Pszczół — przy udziale przedstawicieli Apimondia — pod przewodnictwem dr *M. Rousseau*.

W czasie posiedzenia Komisji d/s Afryki, pod przewodnictwem dr *El. Fourgi* (Tunis), przedyskutowano

zalecenia z pierwszej konferencji tej Komisji, która odbyła się w Dakarze w grudniu 1966 r. Dotyczyły one głównie projektu określenia stref wolnych od chorób zaraźliwych z punktu widzenia eksportu mięsa i zwierząt żywych oraz rozwoju współpracy na kontynencie afrykańskim.

Pod przewodnictwem dr *J. Freire de Faria* (Brazylia), w obecności dr *C. Ruiz Martinez* odbyło się posiedzenie Komisji Amerykańskiej, na którym podsumowano prace drugiej Konferencji Regionalnej, która miała miejsce w Caracas we wrześniu 1966 r.

Komisja Europejska pod przewodnictwem dr *E. Fritsch* (Szwajcarnia) obradowała nad przygotowaniem następnej konferencji, która odbędzie się w roku 1968 w Holandii.

Poza tym Komitet dla Spraw Azji pod przewodnictwem dr *Y. Tanaka* (Japonia), przy współudziale przedstawicieli FAO, omówił program przyszłej konferencji organizowanej przez MUE i FAO na temat epizootcji w Azji i na Dalekim Wschodzie, która odbędzie się w październiku 1967 r. w Tokio.

W czasie Sesji podkreślono, że w okresie od maja 1966 r. do maja 1967 r. Urząd Epizootcji wykonał wielką pracę organizując doraźną konferencję na temat pomoru koni w krajach arabskich i Hiszpanii oraz konferencję na temat afrykańskiego pomoru świń, który od dłuższego czasu występuje na Półwyspie Iberyjskim, a ostatnio pojawił się we Włoszech. Poza tym w roku 1966/67 zorganizowano specjalne posiedzenie na temat pryszczycy, posiedzenie (wspólnie z FAO) na temat chorób owiec, konferencję na temat wściekliczyny (wspólnie z FAO i Biurem Afrykańskim d/s Zdrowia Zwierząt).

Wszystkie prace wykonane przez MUE w roku 1966/67 są zgodne z artykułem 4, Statutu MUE, który stanowi:

„Głównym celem Międzynarodowego Urzędu Epizootcji jest:

a) inicjowanie i koordynowanie badań i doświadczeń z zakresu patologii oraz profilaktyki zakaźnych chorób zwierząt w ramach współpracy międzynarodowej;

b) zbieranie i podawanie do wiadomości Rządów i ich służb weterynaryjnych danych oraz dokumentów o ogólnym znaczeniu dotyczących przebiegu chorób epizootycznych i środków dla ich zwalczania;

c) studiowanie uzgodnionych międzynarodowych projektów przepisów sanitarno-weterynaryjnych i przekazywania ich do dyspozycji Rządów w celu kontroli ich wykonania”.

Zgodnie ze Statutem, w trakcie XXXV Sesji Generalnej odbyły się wybory do Zarządu MUE na lata 1967—1970. W wyniku wyborów do Zarządu Międzynarodowego Urzędu Epizootcji weszli:

dr *A. Rafyi* (Iran) — jako Prezydent MUE

dr *H. Oberfeld* (Polska) — jako Wiceprezydent

dr *C. Ruiz Martinez* (Wenezuela) — jako Prezydent ustępujący oraz dr *J. Reid* (Wielka Brytania) i dr *Rafael Diaz Montilla* (Hiszpania) — jako członkowie Zarządu.

Na ten sam okres członkami Komisji Finansowej wybrano dr *A. N. Taraore* (Wysoka Volta) i dr *R. Vollen* (Norwegia).

Na posiedzeniu końcowym, które odbyło się dnia 27 maja, przyjęte zostały rezolucje Sesji po czym przemówienie pożegnalne wygłosił nowo wybrany Prezydent — dr *A. Rafyi*.

Po zakończeniu Sesji większość jej uczestników wzięła udział w uroczystościach 200-lecia Wyższej Szkoły Weterynaryjnej w Alfort.

Komplet materiałów z XXXV Sesji jest obecnie w posiadaniu Instytutu Weterynarii. Szczegółowe sprawozdanie z Sesji opublikowane zostanie w Biuletynie Epizootycznym MUE. Po ukazaniu się Biuletynu będzie on dostępny dla zainteresowanych w bibliotekach Instytutu Weterynarii, Wydziałów Weterynarii WSR oraz wszystkich Zakładów Higieny Weterynaryjnej.

Adres autora: dr Henryk Oberfeld, Warszawa, ul. Wspólna 30.

WOJCIECH KARCZEWSKI, ANNA CĄKAŁA

Badania serologiczne nad rozprzestrzenieniem wirusa zakaźnego zapalenia oskrzeli kur w Polsce

Zakład Chorób Drobiu Instytutu Weterynarii w Puławach
Kierownik: prof. dr K. MAREK

Zakaźne zapalenie oskrzeli u kur (IB) zostało po raz pierwszy stwierdzone w USA, w 1931 roku (*Schalk i Hawn* 13). Schorzenie to rozprzestrzeniło się szeroko w całej Ameryce Półn., szczególnie po drugiej wojnie światowej. W Europie, jako pierwszy opisał je w Anglii *Asplin* (1). Od tego czasu ukazały się liczne doniesienia o stwierdzeniu tego schorzenia i w innych krajach (*Schyns* 14, *Bijlenga* 2, *Woernle* i *Brunner* 19 i in.). Obecnie można przyjąć, że choroba ta istnieje wszędzie, gdzie prowadzona jest intensywna hodowla drobiu.

O ile pierwsze doniesienia dotyczyły ostrej formy, powodującej wśród piskląt poważne straty, to obecnie schorzenie to przebiega zwykle w postaci utajonej, często trudnej do zauważenia. Objawy choroby są, szczególnie u młodoży, mało charakterystyczne, podobne

jak przy innych schorzeniach dróg oddechowych. U sztuk dorosłych szybki i znaczny spadek nieśności, połączony ze znoszeniem jaj o zdeformowanych skorupkach jest często jedynym objawem zakaźnego zapalenia oskrzeli. Jednakże analogiczne symptomy mogą być wywołane również przez inne czynniki natury zakaźnej lub niezakaźnej.

W ostatnich latach podkreśla się poważną rolę zarazka IB w kompleksie schorzeń dróg oddechowych ptaków. I tak np. we Francji, *Renault* i wsp. (12) wykazali u ptaków ze zmianami w górnych drogach oddechowych i włóknikowym zapaleniem worków powietrznych, obecność wirusa IB w 69%, podczas kiedy patogenne mykoplazmy wykryto jedynie w 59% przypadków. Z tego, jak i innych doniesień (*Fahey* 4, *Chu* i *Newnham* 3) wy-